

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC619

Zaaknummer Klachtencommissie 2014W1271

datum uitspraak 14/12/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoekster,

bijgestaan door: mr. M.Y.M. Renken, advocaat te Leiden,

te voldoen door:

het Bisdom Haarlem-Amsterdam,

gevestigd te [plaats],

hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door twee personen verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 1 april 2015, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 10 februari 2015 met zaaknummer 2014W1271, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 13 maart 2015, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 13 juli 2015 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoekster aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoekster is de schade van verzoekster schriftelijk onderbouwd bij brief van 13 augustus 2015. Verweerder heeft bij brief van 18 augustus 2015 gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

De vader van verzoekster was [functie] in de [kerk] te [plaats]. De jongste kinderen uit het gezin gingen geregeld mee met vader als hij voor zijn werk naar de kerk moest. Dan speelden zij in de gangen en zalen van de kerk of bij de trap. In [jaartal], verzoekster was toen vier jaar oud, is het seksueel misbruik begonnen.

Op een dag is verzoekster meegenomen door wijlen [burgerlijke naam] (hierna: [aangeklaagde 1]), die als [functie] in de [kerk] werkzaam was. Hij pakte haar, terwijl ze aan het spelen was onderaan de trap, opeens bij haar nek vast en voerde haar mee naar een kast onderaan de trap bij de sacristie, die naar de crypte leidde. Hij vertelde haar dat hij haar iets leuks wilde laten zien, maar het voelde voor verzoekster al direct niet goed. Eenmaal in de kast, duwde hij haar gezicht onder zijn kazuifel/toog en duwde zijn geslachtsdeel in haar gezicht en in haar mond. Verzoekster begreep niet was haar overkwam, was min of meer in shock en niet bij machte zich op enigerlei wijze te verzetten. [aangeklaagde 1] is in haar mond en tegen haar gezicht klaargekomen, al begreep zij toen niet wat er gebeurde. Ze had het gevoel te zullen stikken.

Deze vorm van seksueel misbruik heeft zich een aantal keren herhaald, steeds op nagenoeg de zelfde wijze, afwisselend gepleegd door [aangeklaagde 1] en door wijlen [burgerlijke naam] (hierna: [aangeklaagde 2]), die ook [functie] was. Zij hanteerden nagenoeg dezelfde methode, deden het ongeveer op dezelfde manier en dreigden dat er iets vreselijks zou gebeuren als verzoekster haar mond voorbij zou praten. Hoe vaak verzoekster op deze wijze seksueel is misbruikt, kan verzoekster zich niet herinneren, maar het heeft meerdere keren of tientallen keren plaatsgevonden. Het zou wekelijks geweest kunnen zijn, aldus verzoekster.

Het seksueel misbruik is opgehouden toen verzoekster zeven jaar oud was. Opgemerkt wordt dat [aangeklaagde 1] verzoekster vaker heeft misbruikt dan [aangeklaagde 2]. Verzoekster was bij aanvang van het misbruik vier jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoekster geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoekster. In voornoemd advies is de klacht van verzoekster gegrond is verklaard. Dit advies is voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 meerdere daders

In de onderhavige aanvraag is sprake van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten twee daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

3.3 categorie-indeling door de twee daders tezamen beschouwd

Gelet op het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat (het seksueel misbruik dat haar door twee daders tezamen is aangedaan in zijn geheel beschouwd) sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de zeer jonge leeftijd van vier jaar.
- Het misbruik heeft lang, van haar vierde tot haar zevende jaar voortgeduurd.
- Het misbruik bestond uit gedwongen orale bevrediging, waarbij in haar mond en tegen haar gezicht werd klaargekomen.
- Het misbruik heeft tientallen keren (zo niet wekelijks), althans meerdere keren plaatsgevonden.
- Het misbruik ging gepaard met de dreiging dat er iets vreselijks zou gebeuren als zij erover zou spreken.
- Er is sprake geweest van seksueel misbruik dat haar door twee personen is aangedaan (meerdaderschap).

Ten overvloed merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoekster

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoekster in de gelegenheid is gesteld om haar vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Renken voornoemd bij brief van 13 augustus 2015 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

De gevolgen van het seksueel misbruik zijn voor verzoekster groot geweest. Het heeft haar als mens gevormd. Verzoekster heeft zich op zowel emotioneel als ook psychisch en seksueel vlak maar moeizaam kunnen ontwikkelen en is, tot enkele jaren geleden, gebukt gegaan onder schuldgevoelens. Ook leed zij aan gevoelens van eenzaamheid, ondergeschiktheid, minderwaardigheid en angst. Deze gevoelens hebben als een rode draad door haar leven gelopen en een negatieve uitwerking gehad op haar relaties met haar naasten. Zij heeft [aantal] keer een langdurige relatie zien stranden.

Verzoekster heeft mede met hulp van diverse hulpverleningstrajecten en cursussen zichzelf sterker en veerkrachtiger kunnen maken. Ondanks een goede Cito-toets uitslag op de lagere school is zij naar de [vorm van onderwijs] gegaan. Vandaar uit heeft zij zich in de loop van haar leven bijgeschoold en de kracht gevonden om een [opleiding] en een [opleiding] op Hbo-niveau af te ronden en als [functie] in de [sector] werkzaam te zijn. Wel heeft zij wegens haar negatieve zelfbeeld, dat zijn wortels heeft in het onderhavige seksueel misbruik, opleiding en carrièrekansen laten liggen en daardoor minder inkomsten verdiend en minder pensioen opgebouwd dan het geval zou zijn geweest, indien zij niet seksueel zou zijn misbruikt. De totale vermogensschade wordt begroot op €240.000,--, althans op € 228.000,-- te vermeerderen met therapiekosten ad bijna € 60.000,--. Bijzonder pijnlijk is het feit dat haar [familie-lid] [naam] in [jaartal] een einde aan haar leven heeft gemaakt en dat dit een direct gevolg is geweest, zo blijkt volgens verzoekster uit een dagboek, van het seksueel misbruik dat [fami-lielid] destijds is aangedaan door dezelfde daders die ook verzoekster hebben misbruikt. Verzoekster voert deze (klachten)procedure mede vanuit de gedachte om daarmee recht te doen aan haar overleden [familie-lid].

Samenvattend wenst verzoekster aanspraak te maken op het maximaal te adviseren compensatiebedrag.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 18 augustus 2015 verklaard af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoekster gestelde vermogensschade en het causaal verband met het haar aangedaan seksueel misbruik.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Uit de vele door verzoekster overgelegde stukken - afkomstig uit het circuit van (alternatieve) hulpverlening voor inzicht gevende, verwerkende en persoonlijke groei bevorderende therapieën - komt steeds het seksueel misbruik naar voren als de factor die verzoekster in haar persoonlijke groei heeft belemmerd en beschadigd. De diverse overgelegde verklaringen bevestigen dat verzoekster in verband daarmee jarenlang cursussen en trainingen heeft gevolgd. Ook haar huisarts [naam] schrijft in zijn verklaring d.d. [datum] dat voor verzoekster de littenkens en de gevolgen van het seksueel misbruik tot op heden voelbaar zijn. Ook schrijft hij *"..het negatieve zelfbeeld en de niet geringe schade aan haar persoonlijkheid, opgelopen door het seksueel misbruik, hebben haar wezen blijvend getekend."*

Voor de Compensatiecommissie is dan ook zonder meer duidelijk dat het seksueel misbruik dat haar op zeer jonge leeftijd is aangedaan een negatieve stempel heeft gedrukt op haar zelfbeeld en haar persoonlijkheid. Ook is op basis van de overgelegde verklaringen met betrekking tot in dit verband gevolgde therapieën aannemelijk geworden dat verzoekster hiervoor aanzienlijke kosten heeft moeten maken, waarvan het overigens voor de Compensatiecommissie niet mogelijk is vast te stellen of deze kosten destijds niet onder een ziektekostenpolis of het ziekenfonds waren gedekt. Het komt de Compensatiecommissie redelijk voor ter zake van deze kosten ook een vergoeding te adviseren.

4.6 Voorts dient de vraag beantwoord te worden of verzoekster - in de hypothetische situatie dat zij niet seksueel zou zijn misbruikt - een hoger inkomen en een beter bijbehorende pensioen had kunnen genereren, dan thans het geval is geweest. De Compensatiecommissie overweegt hierover als volgt.

Hoewel verzoekster niet meer beschikt over de door verzoekster genoemde goede cito-uitslag van aan het einde van de lagere school, is het voor de Compensatiecommissie voldoende aannemelijk dat zij destijds over de cognitieve capaciteiten moet hebben beschikt om een hogere opleiding dan de [vorm van onderwijs] te volgen. Dit leidt de Compensatiecommissie af uit het feit dat verzoekster zich later in haar leven succesvol heeft weten bij te scholen op Hbo-niveau en uiteindelijk ook op dat niveau werkzaam is geweest. Zij heeft de bij dat niveau behorende certificaten en diploma's overgelegd. Ook heeft verzoekster een getuigschrift overgelegd waaruit blijkt dat zij van [jaartal] tot [jaartal] op uitstekende wijze [werkzaamheden heeft uitgeoefend] aan de [afdeling] (met circa [aantal] medewerkers) binnen een [werkplek]. Daarbij komt dat verzoekster op basis van haar persoonlijke [kwaliteiten] een scala aan [taken] in het vrijwilligerswerk heeft gedaan.

4.7 De Compensatiecommissie ziet evenwel geen, althans onvoldoende aanknopingspunten om te kunnen concluderen dat het relatief lage middelbare schooladvies in verband staat met het onderhavige seksueel misbruik. Dat verzoeksters middelbare schoolopleiding gestart is op [vorm van onderwijs-niveau] lijkt veeleer te wijten aan een uiterst behoudende en conservatieve visie van het schoolhoofd van destijds - zo blijkt ook uit de brief d.d. [datum] van haar [familielid] [naam]- en het kennelijk niet bijsturen daarvan door haar ouders.

Wel is voor de Compensatiecommissie - zoals hierboven reeds uiteengezet - aannemelijk dat verzoeksters persoonlijkheid negatief zal zijn beïnvloed door het seksueel misbruik en dat dit belemmerend heeft gewerkt op haar vermogen om zich eerder in haar leven op te werken naar beter verdienende banen.

Hoe haar inkomsten positie er in die hypothetische situatie precies zou hebben uitgezien is niet na te gaan. Evenmin is een goede inschatting van de gestelde vermogensschade te maken, mede vanwege het feit dat geen salarisgegevens zijn overgelegd. Daarom zal de Compensatiecommissie komen tot een schatting van de geleden vermogensschade wegens misgelopen inkomsten en wegens voor therapie gemaakte kosten.

4.8 Daarnaast kan verzoekster uiteraard aanspraak kan maken op een aanzienlijke vergoeding wegens geleden immateriële schade. Er is sprake geweest van langdurig en ernstig seksueel misbruik dat verzoekster jarenlang is aangedaan en dat als uitzonderlijk misbruik heeft te gelden. Duidelijk is dat het seksueel misbruik van grote invloed is geweest op het welzijn en functioneren van verzoekster. De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

De wijze waarop verzoekster ondanks haar innerlijke worsteling met haar traumatisch verleden onafgebroken maatschappelijk heeft weten deel te nemen, verdient bewondering.

4.9 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €75.000,- voor zowel materiële als immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.10 Verzoekster heeft een nota ter hoogte van €2.612,94 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €75.000,- te betalen aan verzoekster, alsmede
- aan de advocaat van verzoekster een bedrag van €2.612,94 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 14/12/2015 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter